Gemeente Raalte

Warmteprogramma 2026

Gemeenteraad 27 november 2025

Gemeente Raalte

agenda

1. Wat is een Warmteprogramma?
2. Waarom een Warmteprogramma?
3. Wat is er al?
4. Uitgangspunten Warmteprogramma 2026.
5. Vervolg.

Gemeente Raalte

1. Wat is een Warmteprogramma?

- Verplicht programma onder Omgevingswet;
- Valt in de systematiek van de Omgevingswet onder de Omgevingsvisie;
- Is de vervanger / opvolger van de Transitievisie Warmte (Warmtevisie Raalte);
- Beschrijft het warmtebeleid van de gemeente;
- Per wijk wordt, indien duidelijk, het meest haalbare en betaalbare alternatief voor aardgas beschreven;
- Plan van aanpak voor de komende 10 jaar.

Gemeente Raalte

2. Waarom een Warmteprogramma?

2.1 Wettelijke context; Klimaatakkoord.

2.2 Belang van het Warmteprogramma voor de gemeente.

Gemeente Raalte

2.1 Wettelijke context; klimaatakkoord

- 2050; elk gebouw aardgasvrij;
- 2030; 1,5 miljoen woningen en ander gebouwen zijn verduurzaamd middels een wijkgerichte aanpak;

- Gemeenten hebben de regierol in de lokale warmtetransitie.

Om uitvoering te geven aan deze regierol moeten gemeenten op basis van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie uiterlijk 31 december 2026 een Warmteprogramma opstellen*.

Wgiw treedt naar verwachting 1 januari 2026 in werking

Gemeente Raalte

2.2 Belang van het Warmteprogramma voor gemeente.

- **programmatische aanpak vereist om doelen te halen;**
- **handelingsperspectief voor onze inwoners;**
- **inzicht in meekoppelkansen;**
- **(onnodige kosten voorkomen).**

Gemeente Raalte

3. Wat is er al?

3.1 Bestaande uitgangspunten gemeente Raalte

3.2 Warmtevisie 2021

3.3. Bronnenstrategie

Gemeente Raalte

3.1 Bestaande uitgangspunten gemeente Raalte

Coalitieakkoord

- Stimuleren verduurzamingsmaatregelen
- Inzet op opslag en besparing
- Draagvlak is belangrijk
- We ondersteunen lokale initiatieven
- Geen verzwaring landelijke verplichtingen

Omgevingsvisie

- We kiezen voor toekomstbestendige dorpen en wijken, energieneutraal, klimaatadaptief, gezond, veilig en levensloopbestendig.
- Regisserende rol voor de gemeente.
- We gaan aan de slag met de energieopgave, waarbij we in onze strategie de volgende elementen van belang vinden:
  - Samenhang en snelheid
  - Gebiedsgericht maatwerk
  - Sturing en samenwerking

Gemeente Raalte

Overkoepelend beleidsplan duurzaamheid

- Raalte is in 2050 klimaatneutraal*
- In 2030 verbruiken we niet meer dan 15miljoen m3 gas in de bebouwde omgeving
- Efficiënter energieverbruik in dorpen onderzoeken
- Warmte en isolatieopgave regisseren

Netto geen uitstoot van broeikasgassen

Relevante actielijnen:

- ***E10: We werken toe naar mogelijkheden voor toekomstbestendige (nieuwbouw)wijken. Het minimaliseren van de vraag naar elektriciteit is hierbij de sleutel.***
- ***E20: De gemeente pakt de regie voor de isolatieopgave om te zorgen dat woningen over kunnen gaan naar een duurzame manier van verwarmen, zoals beschreven in de Warmtevisie.***
- ***E23: Ons Warmteprogramma wordt voor uiterlijk eind 2026 vastgesteld. Deze wordt daarna iedere vijf jaar geactualiseerd.***
- ***E24: We bepalen welke wijken kansrijk zijn voor de aanleg van een collectieve warmtevoorziening.***
- ***E25: We voeren na het vaststellen de Warmtevisie en het Warmteprogramma uit. Waar mogelijk doen we dat als onderdeel van een integrale wijkaanpak.***

Gemeente Raalte

3.2 Warmtevisie 2021

Doelstelling uit de warmtevisie 2021, conform landelijke doelstelling: Alle woningen in 2050 aardgasvrij.

Dit zou betekenen dat er gedurende 29 jaar tot 2050 in de gemeente Raalte van de ruim 16.000 woningen ongeveer 555 woningen per jaar van het aardgas overschakelen naar duurzame warmte.

Dit doel moet bereikt worden via de volgende sporen:

1. Energiebesparing
2. Individuele oplossing per gebouw
3. Kennisontwikkeling

Gemeente Raalte

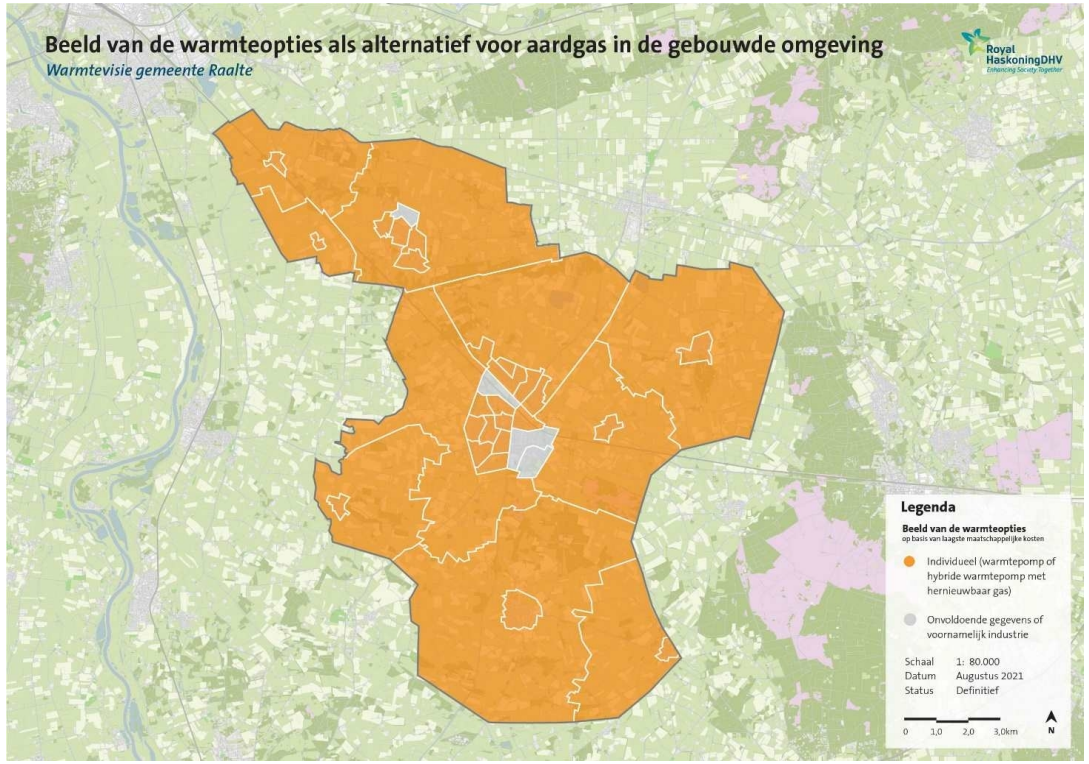
Met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

1. Gezamenlijk en betrokken
2. Haalbaar en betaalbaar
3. Duurzaam en betrouwbaar
4. Flexibel omgaan met onzekerheden

Gemeente Raalte

Evaluatie sporen warmtevisie 2021

Gemeente Raalte

1. Energiebesparing

SpUk Lokale aanpak Isolatie

- Een subsidie waarmee eigenaren hun slecht geïsoleerde woning kunnen isoleren.
  - regeling gaat Q1 2026 van start
  - Vooruitlopend is in november 2025 een pilot gestart.

Isolatie woningen in cijfers

onderwerp	2019	2024
Totaal gasverbruik woningen Raalte	21,3 miljoen m3	14,4 miljoen m3
Aantal woningen met aardgas verwarmd	15.140	13.910
Aantal woningen met energielabel D of beter. (aardgasvrij-ready voor hybride warmtepomp met hernieuwbaar gas)	5.120, 59,5% van totaal bekende labels	8.320 56,8 % van totaal bekende labels
Aantal woningen met energielabel B of beter (aardgasvrij-ready voor lucht of bodem warmtepomp)	2.745 31,9% van totaal bekende labels	5.500 37,5% van totaal bekende labels
Aantal woningen met energielabel E, F en G.	740 8,6 % van totaal bekende labels	840 5,7% van totaal bekende labels
Totaal aantal woningen met een geregistreerd energielabel	5.860 (37% van 15.759 woningen)	9.160 (56% van 16.461 woningen)

Bron: regionale klimaatmonitor

Gemeente Raalte

Subsidieregeling verduurzamen Maatschappelijk Vastgoed

- Regeling is bedoeld voor maatschappelijke organisaties in gemeente Raalte (verenigingen, stichtingen enz.);
- Voor subsidie komen in aanmerking maatregelen aan bestaande gebouwen die leiden tot verminderen van gebruik van fossiele energie;
- Regeling loopt tot 31-12-2025;
- +/- 20 organisaties hebben hiervan gebruik gemaakt

Gemeente Raalte

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

- In 2019 plan vastgesteld om gemeentelijke gebouwen te verduurzamen;
- Alle hieruit voortvloeiende projecten zijn inmiddels gerealiseerd (muv de Tippe);
- Alle gebouwen hebben label A.

Gemeente Raalte

Verduurzaming door Woningbouwcoöperatie Salland Wonen

- 57,4% van de woningen heeft label A of beter en 3,7% heeft label D of lager (in 2023 had 10,9% label D of lager);
- Vanaf 2021 zijn bij 702 woningen zonnepanelen geïnstalleerd.
- In 2023 vastgestelde doelstellingen:
  - Uitfaseren labels E, F en G;
  - 450.000 woningen aardgasvrij in 2030;
  - 675.00 woningen toekomstklaar geïsoleerd;
  - Bij vervangen van cv-ketels met label D of hoger hybride warmtepomp aanbrengen;
  - Het niet verhogen van huren na isoleren van woningen.

Gemeente Raalte

2. Individuele oplossing per gebouw

All-electric voor gebouwen met label A/B

- Sinds 2020 zijn er 670 nieuwbouwwoningen bij gekomen, deze zijn gasloos.

Hybride oplossing voor gebouwen met label C en hoger

- Enegieloket
  - 900 adviezen
  - Inloopspreekuur
- Warm voor elkaar

  energiebespaarcoach

  Energieklussers

  Witgoedregeling

Gemeente Raalte

3. Kennisontwikkeling

- Aardgasvrij Westdorp
- Ontwikkelingen groen gas
- Ontwikkelingen kleinschalige warmtenetten
- Startanalyse Planbureau voor de Leefomgeving

Gemeente Raalte

3.3. Bronnenstrategie

In het Nationaal Programma energiesysteem worden de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de keuze voor het alternatief voor aardgas:

- Haalbaar en betaalbaar (laagste nationale meerkosten)
- Gebruik van lokale bronnen waar mogelijk.
- (Inzet op besparing, wat niet gebruikt wordt, hoeft niet opgewekt te worden.)

Met dit in het achterhoofd hebben wij de actuele startanalyse van het PBL geannalyseerd.

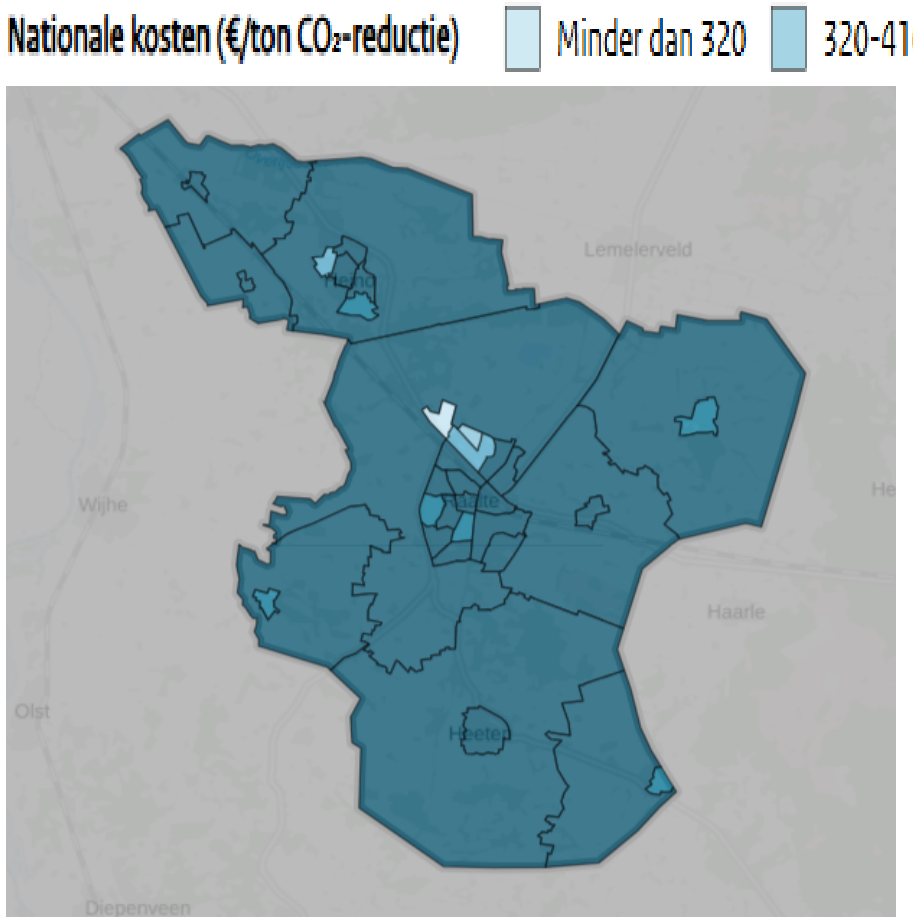
Gemeente Raalte

De verschillende warmtestrategieën en varianten in beeld

Gemeente Raalte

Individueel all-electric

Varianten:

- ❖ Individuele luchtwarmtepomp
- ❖ bodemwarmtepompen

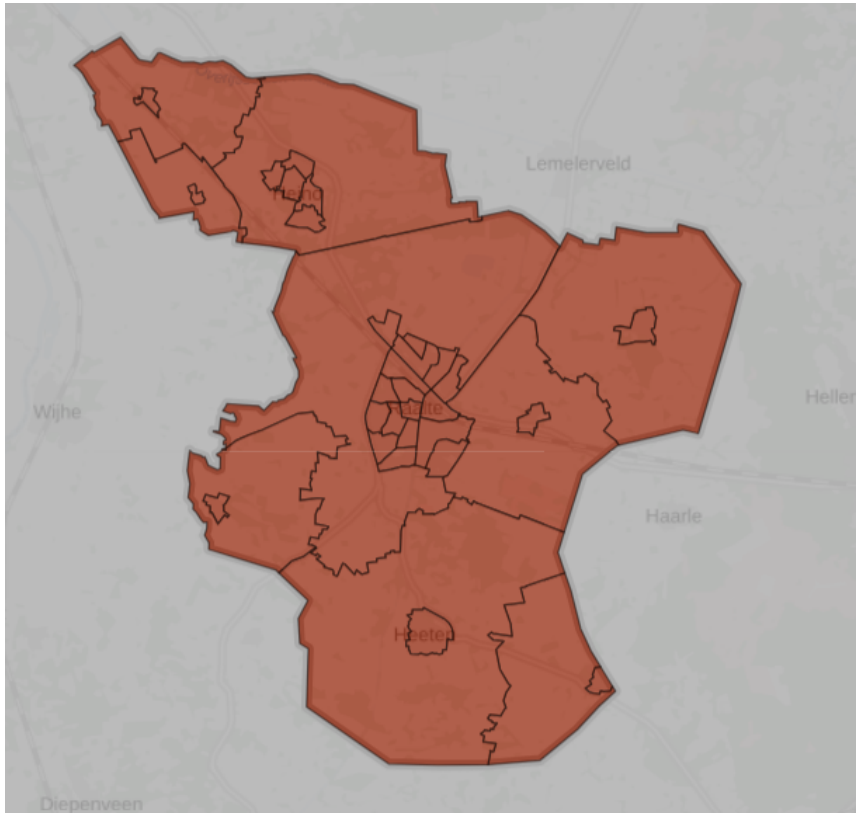
Wat zien we?

- ➢ In ongeveer de helft van de wijken is het de ‘2e strategie’ gelet op nationale meerkosten.
- ➢ In 1 wijk is het gelet op de nationale meerkosten de beste oplossing.

Gemeente Raalte

Warmtenet met midden- tot hogetemperatuurbron

Nationale kosten (€/ton CO_2-reductie) Minder dan 320 | 320-410 | 410-520 | 520-610 | 610 of meer

Varianten:

- Restwarmte
- Geothermie

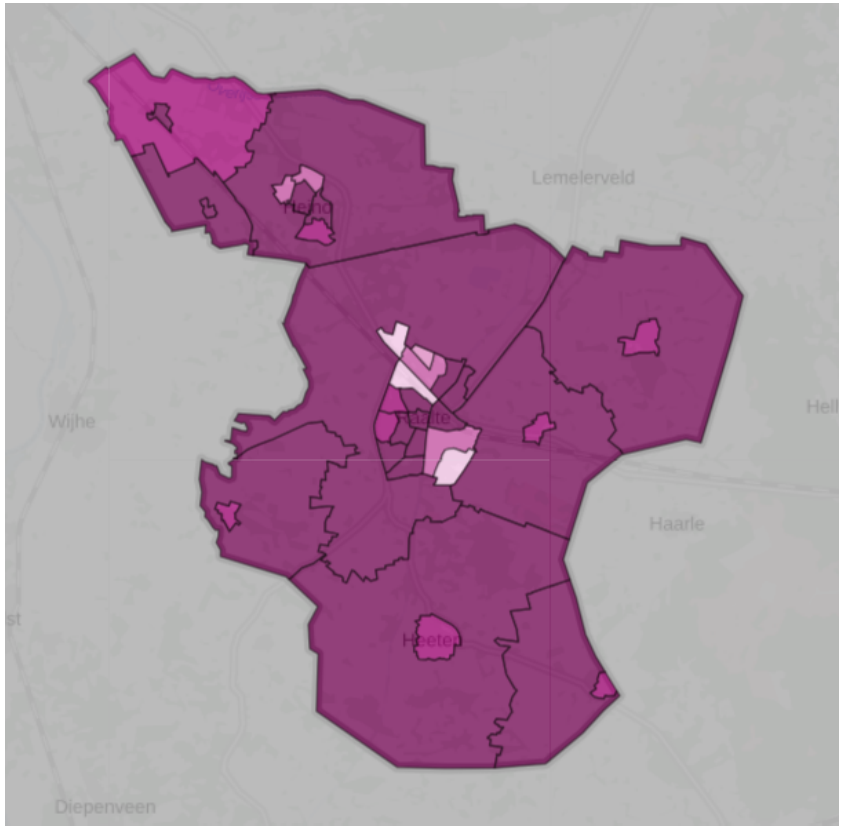
Wat zien we?

- In alle wijken is dit de meest kostbare strategie

Gemeente Raalte

Warmtenet met (zeer) lagetemeperatuurbron

Nationale kosten (€/ton CO_2-reductie) Minder dan 320 320-410 410-520 520-610 610 of meer

Varianten:

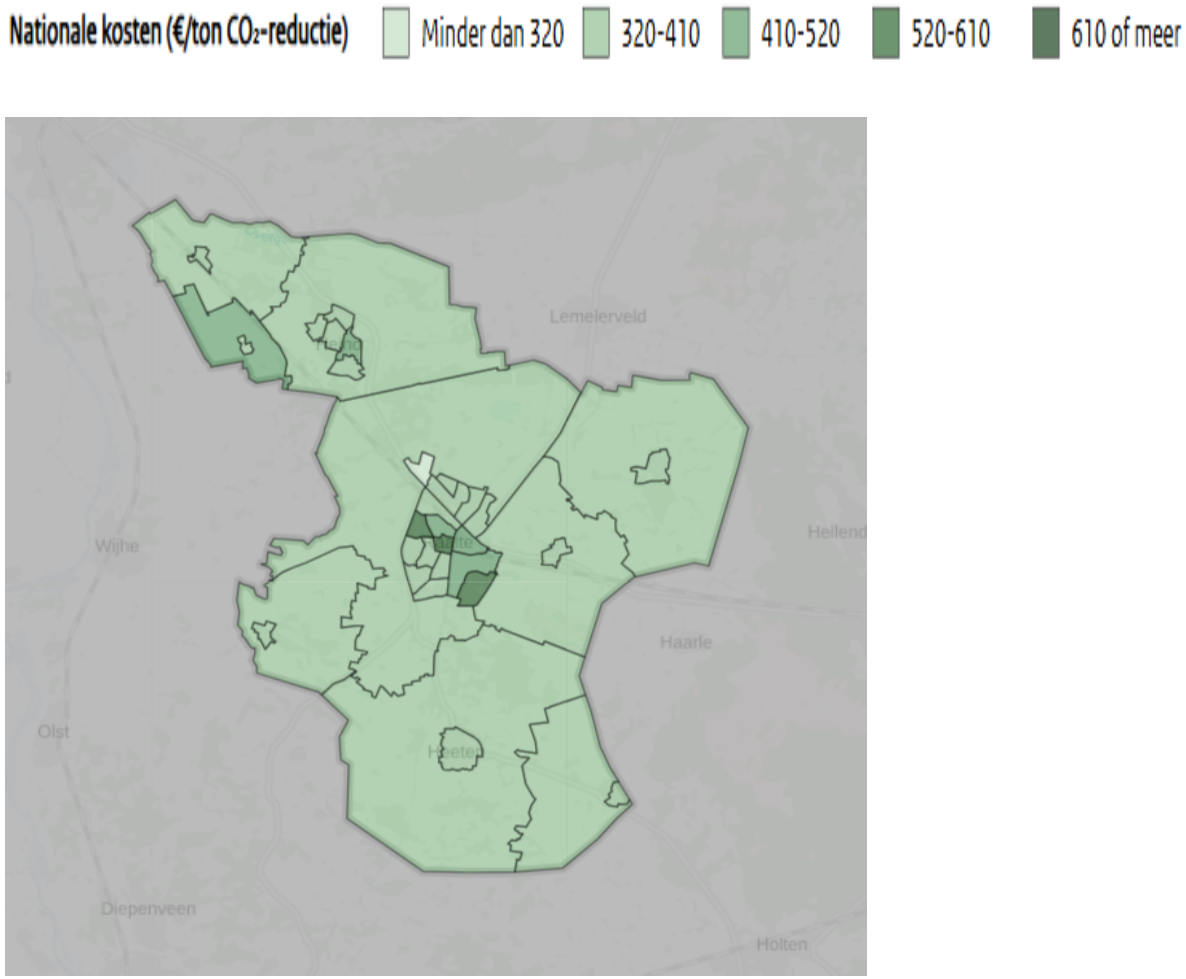
- Restwarmte
- WKO's
- Warmte uit oppervlaktewater

Wat zien we?

- In 3 wijken is dit de strategie met de laagste nationale meerkosten;
- Let op: slechts een klein deel van de woningen zal aan kunnen sluiten, overige woningen worden all-electric;
- De variant die het meest naar voren komt is WKO, echter mogelijkheden beperkt vanwege boorbeperking.

Gemeente Raalte

Klimaatneutrale gassen

Varianten:

- Hybride warmtepomp

Wat zien we?

- In 34 van de 38 wijken is dit de strategie met de laagste nationale meerkosten.
- Grote onzekerheidsmarge ivm beschikbaarheid hernieuwbaar gas.
- Gelet op de verwachte ontwikkeling van de gasprijs niet de variant met de laagste eindgebruikerskosten.

Gemeente Raalte

Voorlopige overall conclusies

- Geen grootschalige collectieve warmtenetten in Raalte;
- Hybride lijkt op het eerste gezicht interessant, maar zeer grote onzekerheid over beschikbaarheid en eindgebruikerskosten;
- All-electric in veel wijken een realistisch alternatief, let echter op ruimtelijke impact
- In een aantal wijken interessant om onderzoek te doen naar kleinschalige warmtenetten of kleinschalig collectief all-electric (opgeschaalde individuele oplossingen) i.v.m. ruimtelijke impact en maximaal gebruik beschikbare bronnen
- Let op; bovenstaande analyse gaat over 'nationale meerkosten' en zegt niets over eindgebruikerskosten.

Gemeente Raalte

4. Uitgangpunten Warmteprogramma 2026

- Rol gemeente Raalte in de Warmtetransitie
- Inhoudelijke uitgangspunten
- Overige uitgangspunten

Gemeente Raalte

Rol gemeente Raalte in de warmtetransitie

- Wij hebben een regierol in de warmtetransitie, dit betekent dat:
  - Wij gelet op de doelstellingen een programmatische aanpak opzetten met smart geformuleerde doelstellingen, die aansluiten bij de landelijke doelstellingen;
  - Wij actielijnen uitzetten om doelstellingen te behalen;
  - We actief monitoren op de voortgang;
  - Bovenstaande gaat gepaard met een realistische begroting.

- Wij informeren inwoners actief over het warmteprogramma en bieden hen zoveel mogelijk duidelijkheid over de mogelijke alternatieven voor aardgas is de wijken.

Gemeente Raalte

Inhoudelijke uitgangspunten Warmteprogramma 2026

- Wij maken in het Warmteprogramma 2026 nog geen gebruik van de aanwijsbevoegdheid;
- We baseren ons programma op de landelijke doelstelling: 2050 elk gebouw aardgasvrij;
- We sluiten aan bij reeds door gemeente vastgestelde uitgangspunten in het coalitieakkoord, de omgevingsvisie en het overkoepelend beleidsplan duurzaamheid;
- Bij het bepalen van de doelstellingen en actielijne zoeken we aansluiting bij de 'Opgave Wijken en Dorpen';

Gemeente Raalte

Overige uitgangspunten

We hanteren de uitgangspunten uit de Warmtevisie 2021

- Gezamenlijk en betrokken (aansluiten bij lokale initiatieven).
- Duurzaam en betrouwbaar (alternatief moet daadwerkelijk CO2 reduceren).
- Haalbaar en betaalbaar (iedereen moet mee kunnen).
- Flexibel omgaan met onzekerheden (inspringen op kansen, elke 5 jaar herijking warmtevisie).

Gemeente Raalte

5. Vervolg

Wat	Wanneer
Gesprekken stakeholders	Q3 en Q4 2025
Verdieping warmtestrategiën in combinatie met een wijkanalyse	Q 4 2025 en Q1 2026
Opstellen ontwerp warmteprogramma	Q1 2025
MER-beoordeling	Q 1 2025
Vaststelling ontwerp warmteprogramma door college, instemming door gemeenteraad	Mei 2026
Ontwerp warmteprogramma ter inzage en actief informeren inwoners	Mei/Juni/Juli 2026
Verwerken zienswijzen	Q3 2026
Vaststelling warmteprogramma door college, instemming door gemeenteraad	Q4 2026